

13

**Ώρες Οδήγησης και Ανάπαυσης
των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων**

ΜΕΡΟΣ Α:

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 561/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2006 για την εναρμόνιση ορισμένων κοινωνικών διατάξεων στον τομέα των οδικών μεταφορών και για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 και (ΕΚ) αριθ. 2135/98 καθώς και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου.

Σκοπός

Ο σκοπός του Ευρωπαϊκού Κανονισμού είναι:

- Η βελτίωση των συνθηκών εργασίας των οδηγών,
- η βελτίωση της οδικής ασφάλειας,
- η ρύθμιση των όρων ανταγωνισμού στις χερσαίες οδικές μεταφορές και κατά συνέπεια η αποτροπή του αθέμιτου ανταγωνισμού.

Πεδίο εφαρμογής

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στις οδικές μεταφορές:

- Εμπορευμάτων, όταν το μέγιστο βάρος των οχημάτων, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε ρυμουλκούμενου ή ημιρυμουλκούμενου, υπερβαίνει τους 3,5 τόνους,
- επιβατών με οχήματα τα οποία είναι κατάλληλα για τη μεταφορά άνω των 9 ατόμων, συμπεριλαμβανομένου του οδηγού.

Εξαιρέσεις

Ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις οδικές μεταφορές που εκτελούνται από τα οχήματα που περιλαμβάνονται στον πίνακα του **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ**.

Κύριες πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 561/2006

Ώρες οδήγησης

Η περίοδος οδήγησης δεν πρέπει να υπερβαίνει τις:

- 9 ώρες ημερησίως, με τη δυνατότητα να αυξηθεί σε 10 ώρες δύο φορές την εβδομάδα
- 56 ώρες εβδομαδιαίως ¹.

Διάρκεια οδήγησης ανά περίοδο 2 συνεχόμενων εβδομάδων

Η συνολική διάρκεια οδήγησης για κάθε δύο συνεχόμενες εβδομάδες δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 90 ώρες.

¹ Οι ώρες οδήγησης δεν πρέπει να παραβιάζουν τις διατάξεις για το χρόνο εργασίας. Δηλαδή, ο χρόνος εργασίας του μετακινούμενου εργαζόμενου ή του αυτοαπασχολούμενου οδηγού δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 48 ώρες την εβδομάδα, κατά μέσο όρο, σε περίοδο 4 μηνών, που αρχίζει από την πρώτη εβδομάδα αύξησης του χρόνου εργασίας. Τηρουμένων των πιο πάνω, ο εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας μπορεί να αυξηθεί μέχρι 60 ώρες.

Παράδειγμα υπολογισμού της διάρκειας οδήγησης ανά 2 συνεχόμενες εβδομάδες

Εβδομάδα	Συνολικές ώρες οδήγησης	Σύνολο 2 εβδομάδων		
1	40 ώρες	70 ώρες	75 ώρες	87 ώρες
2	30 ώρες			
3	45 ώρες			
4	42 ώρες			

Διαλείμματα

Μετά από οδήγηση 4,5 ωρών, ο οδηγός πρέπει να κάνει διάλειμμα τουλάχιστον 45 λεπτών, εκτός εάν ακολουθεί περίοδος ημερήσιας ή εβδομαδιαίας ανάπαυσης. Το διάλειμμα αυτό μπορεί να αντικατασταθεί από 2 διαλείμματα τουλάχιστον 15 λεπτών το πρώτο και 30 λεπτών το δεύτερο.

Κατά τη διάρκεια του διαλείμματος ο οδηγός δεν επιτρέπεται να οδηγήει ή να εκτελεί κάποια άλλη εργασία και ο χρόνος αυτός εξυπηρετεί αποκλειστικά την ανάπαυσή του.

Παραδείγματα τρόπων λήψης του διαλείμματος

2½ ώρες (Οδήγηση)	1 ώρα (Άλλη Εργασία)	2 ώρες (Οδήγηση)	45 λεπτά (Διάλειμμα)	4½ ώρες (Οδήγηση)	
2 ώρες (Οδήγηση)	20 λεπτά (Διάλειμμα)	2½ ώρες (Οδήγηση)	30 λεπτά (Διάλειμμα)	4½ ώρες (Οδήγηση)	45 λεπτά (Διάλειμμα)

Ημερήσια ανάπαυση

Ο οδηγός δικαιούται τουλάχιστον 11 συνεχείς ώρες ημερήσιας ανάπαυσης, εντός 24 ωρών από το τέλος της προηγούμενης περιόδου ημερήσιας ή εβδομαδιαίας ανάπαυσης.

Ημερήσια ανάπαυση εντός περιόδου 24 ωρών

13 ώρες (Οδήγηση + Άλλη εργασία + Διαλείμματα + Διαθεσιμότητα)	11 ώρες (Ημερήσια ανάπαυση)
---	--------------------------------

Η ημερήσια περίοδος ανάπαυσης μπορεί να μειωθεί έως 9 συνεχείς ώρες, μέχρι και 3 φορές την εβδομάδα.

Μειωμένη περίοδος ημερήσιας ανάπαυσης εντός περιόδου 24 ωρών

15 ώρες (Οδήγηση + Άλλη εργασία + Διαλείμματα + Διαθεσιμότητα)	9 ώρες (Ημερήσια ανάπαυση)
---	-------------------------------

Εναλλακτικά, η περίοδος ημερήσιας ανάπαυσης μπορεί να κατανέμεται σε δύο χωριστές περιόδους ανάπαυσης τουλάχιστον 3 και 9 ωρών αντίστοιχα.

Κατανομή της ημερήσιας ανάπαυσης σε δύο χωριστές περιόδους

8 ώρες (Οδήγηση + Άλλη εργασία + Διαλείμματα)	3 ώρες (Ημερήσια ανάπαυση)	4 ώρες (Οδήγηση + Άλλη εργασία + Διαλείμματα)	9 ώρες (Ημερήσια ανάπαυση)
---	-------------------------------	---	-------------------------------

Εβδομαδιαία ανάπαυση

Κατά τη διάρκεια ενός δεκαπενθημέρου, ο οδηγός πρέπει να λαμβάνει μια περίοδο ανάπαυσης τουλάχιστον 45 ωρών ανά εβδομάδα ή περίοδο ανάπαυσης 45 ωρών την μία εβδομάδα και τουλάχιστον 24 ωρών την επόμενη εβδομάδα. Στη δεύτερη περίπτωση, όπου λαμβάνεται μειωμένη περίοδος ανάπαυσης τουλάχιστον 24 ωρών, πρέπει να παρέχεται αντισταθμιστικός χρόνος ανάπαυσης πριν το τέλος της τρίτης εβδομάδας που ακολουθεί την εν λόγω εβδομάδα. Σημειώνεται ότι ο αντισταθμιστικός χρόνος ανάπαυσης μπορεί να χορηγηθεί και μαζί με οποιαδήποτε άλλη περίοδο ανάπαυσης τουλάχιστον 9 ωρών.

Παραδείγματα κατανομής της εβδομαδιαίας ανάπαυσης

1η εβδομάδα	2η εβδομάδα	3η εβδομάδα	4η εβδομάδα
45 ώρες (Εβδομαδιαία ανάπαυση)	45 ώρες (Εβδομαδιαία ανάπαυση)	45 ώρες (Εβδομαδιαία ανάπαυση)	45 ώρες (Εβδομαδιαία ανάπαυση)

1η εβδομάδα	2η εβδομάδα	3η εβδομάδα	4η εβδομάδα
35 ώρες (Εβδομαδιαία ανάπαυση)	45 ώρες (Εβδομαδιαία ανάπαυση)	45 ώρες (Εβδομαδιαία ανάπαυση)	45 ώρες + 10 ώρες (Εβδομαδιαία ανάπαυση + αντισταθμιστικός χρόνος για την 1η εβδομάδα)

Η εβδομαδιαία περίοδος ανάπαυσης πρέπει να λαμβάνεται το αργότερο μόλις συμπληρωθούν 6 συνεχόμενα 24ωρα από το τέλος της προηγούμενης περιόδου εβδομαδιαίας ανάπαυσης, όπως φαίνεται πιο κάτω:

1η εβδομάδα				2η εβδομάδα			
		45 ώρες				45 ώρες	

Απαγόρευση ορισμένων τύπων αμοιβών

Απαγορεύεται η συσχέτιση των αμοιβών των οδηγών (ακόμη και με τη μορφή επιδομάτων ή μισθολογικών αυξήσεων) με τις διανυόμενες αποστάσεις ή/και με τον όγκο των μεταφερομένων εμπορευμάτων, εκτός και αν οι αμοιβές αυτές δεν θέτουν σε κίνδυνο την οδική ασφάλεια.

Ευθύνη επιχείρησης

Η επιχείρηση έχει την ευθύνη να οργανώνει την εργασία των οδηγών, με τρόπο ώστε να είναι δυνατή η συμμόρφωση τους προς τις διατάξεις του Κανονισμού, καθώς επίσης να ελέγχει περιοδικά την τήρησή του.

Παρέκκλιση από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 561/2006

Ο οδηγός μπορεί να παρεκκλίνει από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 561/2006 ώστε να μπορέσει να φτάσει σε μια κατάλληλη τοποθεσία στάθμευσης, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την ασφάλεια των προσώπων του οχήματος ή του φορτίου. Απαραίτητη προϋπόθεση για να γίνει αυτό είναι να μην επηρεάζεται η οδική ασφάλεια. Η εν λόγω παρέκκλιση πρέπει να οφείλεται σε έκτακτες περιστάσεις όπως σοβαρό τροχαίο ατύχημα, ακραίες καιρικές συνθήκες, οδική παράκαμψη, έλλειψη θέσης στον τόπο στάθμευσης, κ.λπ.

Η φύση και ο λόγος της παρέκκλισης θα πρέπει να καταγράφονται από τον οδηγό στο φύλλο καταγραφής του ταχογράφου, ή σε εκτυπωμένο αντίγραφο, ή στο πρόγραμμα υπηρεσίας.

ΜΕΡΟΣ Β:

Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 του Συμβουλίου της 20ης Δεκεμβρίου 1985 σχετικά με τη συσκευή ελέγχου στον τομέα των οδικών μεταφορών

Ταχογράφος (Συσκευή ελέγχου)

Ο ταχογράφος (αναλογικός ή ψηφιακός), είναι η συσκευή που καταγράφει τις δραστηριότητες του οδηγού (οδήγηση, ανάπαυση κ.ά.) και πρέπει να τοποθετείται και να χρησιμοποιείται σε εκείνα τα οχήματα οδικής μεταφοράς επιβατών ή εμπορευμάτων, που αναφέρονται στο πεδίο εφαρμογής, **ΜΕΡΟΣ Α**, τα οποία έχουν άδεια κυκλοφορίας κράτους μέλους, εκτός των οχημάτων που εξαιρούνται (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**).

Όλα τα οχήματα που τέθηκαν για πρώτη φορά στην κυκλοφορία από την 1η Μαΐου 2006 και μετά, εκτός αυτών που εξαιρούνται, πρέπει να είναι εξοπλισμένα με ψηφιακό ταχογράφο.

Τοποθέτηση, βαθμονόμηση και επιδιόρθωση

Ο ταχογράφος πρέπει να τοποθετείται, να βαθμονομείται και να επιδιορθώνεται από τεχνίτες και συνεργεία εγκεκριμένα από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Λειτουργία και χρησιμοποίηση του ταχογράφου

Ο εργοδότης και ο οδηγός φροντίζουν για την καλή λειτουργία και χρησιμοποίηση του ταχογράφου, καθώς επίσης και της κάρτας του οδηγού, εφόσον αυτός οδηγεί όχημα εξοπλισμένο με ψηφιακό ταχογράφο.

Τρόπος χειρισμού του ταχογράφου

Ο οδηγός ρυθμίζει τον ταχογράφο έτσι ώστε στα φύλλα καταγραφής να αναγράφεται η επίσημη ώρα της χώρας όπου έχει εκδοθεί η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος. Επιπρόσθετα, χειρίζεται το μηχανισμό μεταγωγής (κουμπί) του ταχογράφου, κατά τρόπο που να καταγράφονται σωστά η άλλη εργασία, η διαθεσιμότητα, το διάλειμμα και η περίοδος ανάπαυσης (π.χ. αν ο οδηγός κάνει διάλειμμα, θα πρέπει να ρυθμίσει το μηχανισμό μεταγωγής στο σύμβολο με το κρεβάτι).

98

Φύλαξη στοιχείων από τον οδηγό και τον εργοδότη

Ο οδηγός που χρησιμοποιεί όχημα εξοπλισμένο με αναλογικό ταχογράφο πρέπει να έχει μαζί του:

- Τα φύλλα καταγραφής της τρέχουσας ημέρας και των 28 προηγούμενων ημερών,
- την κάρτα οδηγού, αν διαθέτει,
- κάθε χειρόγραφη καταγραφή και εκτυπωμένο αντίγραφο (εάν οδήγησε και όχημα με ψηφιακό ταχογράφο) που έχει γίνει κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου που αναφέρεται πιο πάνω.

Ο οδηγός που χρησιμοποιεί όχημα εξοπλισμένο με ψηφιακό ταχογράφο πρέπει να έχει μαζί του:

- Την κάρτα οδηγού της οποίας είναι κάτοχος,
- κάθε χειρόγραφη καταγραφή και εκτυπωμένο αντίγραφο, που έχει γίνει κατά τη διάρκεια της τρέχουσας ημέρας και των 28 προηγούμενων ημερών και
- τα φύλλα καταγραφής που αντιστοιχούν στο πιο πάνω χρονικό διάστημα, εάν οδήγησε και όχημα με αναλογικό ταχογράφο.

Η επιχείρηση αναλαμβάνει τη φύλαξη των φύλλων καταγραφής και των εκτυπωμένων αντιγράφων σε χρονολογική σειρά και σε αναγνώσιμη μορφή για κάθε οδηγό ξεχωριστά, για διάστημα τουλάχιστον ενός έτους μετά τη χρησιμοποίησή τους. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση που το όχημα είναι εφοδιασμένο με ψηφιακό ταχογράφο, η επιχείρηση εξασφαλίζει ότι όλα τα σχετικά δεδομένα τηλεφορτώνονται από τη μνήμη του ταχογράφου κάθε 3 μήνες και από την κάρτα οδηγού κάθε 28 ημέρες και φυλάσσονται για τουλάχιστον ένα χρόνο μετά την καταγραφή τους.

Η επιχείρηση έχει υποχρέωση να χορηγεί με αντίγραφα (των φύλλων καταγραφής, εκτυπώσεων και δεδομένων που τηλεφορτώνονται) τους οδηγούς που τα ζητούν.

ΜΕΡΟΣ Γ:

Ο περί Ελέγχου των Ωρών Οδήγησης και Ανάπαυσης των Οδηγών Ορισμένων Οχημάτων Νόμος του 2007

Ο σκοπός του Νόμου είναι η εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/22/ΕΚ και ο καθορισμός μέτρων (εξουσίες επιθεωρητών, αδικήματα, ποινές) για εφαρμογή των προαναφερόμενων Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 561/2006 και (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85.

Επίσης, σύμφωνα με τον εν λόγω Νόμο, κάθε εργοδότης και κάθε οδηγός επιβατικού οχήματος

- (α) στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια οδικής χρήσης για μεταφορά επιβατών ως υπεραστικό ταξί με κόμιστρο κατ' επιβάτη,
- (β) που χρησιμοποιείται σε τακτικές επιβατικές γραμμές, των οποίων η καθορισμένη διαδρομή δεν υπερβαίνει τα 50 χλμ,

εφαρμόζει τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 561/2006 που αναφέρονται στο **ΜΕΡΟΣ Α** (ώρες οδήγησης, διάρκεια οδήγησης ανά περίοδο 2 συνεχόμενων εβδομάδων, διαλείμματα, ημερήσια ανάπαυση, εβδομαδιαία ανάπαυση, απαγόρευση ορισμένων τύπων αμοιβών, ευθύνη επιχείρησης, παρέκκλιση από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 561/2006).

Οι ιδιοκτήτες των οχημάτων αυτών έχουν την επιλογή να τοποθετήσουν ταχογράφο, ή να χρησιμοποιούν πρόγραμμα υπηρεσίας και πίνακα δρομολογίων.

Διαδικασία Εξαίρεσης

Τα οχήματα που εξαιρούνται από την υποχρέωση εγκατάστασης/χρησιμοποίησης ταχογράφου, θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση εξαίρεσης στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών. Εάν εγκριθεί η αίτηση, τότε εκδίδεται πιστοποιητικό το οποίο πρέπει να μεταφέρεται και να επιδεικνύεται, σε περίπτωση ελέγχου.

Διορισμός Επιθεωρητών

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει τη δυνατότητα να διορίσει επιθεωρητές για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας.

Παρεμπόδιση Επιθεωρητή

Η παρεμπόδιση Επιθεωρητή αποτελεί ποινικό αδίκημα το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τρεις μήνες ή με χρηματική ποινή μέχρι 1.281 ευρώ ή και στις δύο αυτές ποινές.

Αδικήματα και Ποινές

Για παραβίαση άλλων διατάξεων του Νόμου επιβάλλονται ποινή φυλάκισης μέχρι 6 μήνες ή χρηματική ποινή μέχρι 3.417 ευρώ ή και οι δύο αυτές ποινές. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση νομικού προσώπου, κάθε φυσικό πρόσωπο που το αντιπροσωπεύει είναι ταυτόχρονα με το νομικό πρόσωπο ένοχο αδικήματος και τιμωρείται με τις πιο πάνω αναφερόμενες ποινές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ / ΧΡΗΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ
1.	Οχήματα των οποίων η μέγιστη επιτρεπόμενη ταχύτητα δεν υπερβαίνει τα 40 χιλιόμετρα την ώρα.
2.	Οχήματα που ανήκουν ή μισθώνονται χωρίς οδηγό από τις ένοπλες δυνάμεις, τις υπηρεσίες πολιτικής άμυνας, την πυροσβεστική υπηρεσία και τα σώματα ασφαλείας, όταν η μεταφορά πραγματοποιείται ως συνέπεια της αποστολής των ανωτέρω και τελεί υπό τον έλεγχό τους.
3.	Οχήματα, συμπεριλαμβανομένων των οχημάτων που χρησιμοποιούνται σε μη εμπορικές μεταφορές για τη μεταφορά ανθρωπιστικής βοήθειας, που χρησιμοποιούνται σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ή σε επιχειρήσεις διάσωσης.
4.	Ειδικά οχήματα τα οποία χρησιμοποιούνται για ιατρικούς σκοπούς.
5.	Ειδικά οχήματα παροχής οδικής βοήθειας, τα οποία δραστηριοποιούνται σε ακτίνα 100 χιλιομέτρων από τη βάση τους.
6.	Οχήματα τα οποία υποβάλλονται σε οδικές δοκιμές για λόγους τεχνικής βελτίωσης, επισκευής ή συντήρησης, και νέα οχήματα ή οχήματα που έχουν υποστεί μετατροπές και δεν έχουν ακόμα τεθεί σε κυκλοφορία.
7.	Οχήματα ή συνδυασμούς οχημάτων, με μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος που δεν υπερβαίνει τους 7,5 τόνους, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μη εμπορική μεταφορά εμπορευμάτων.
8.	Επαγγελματικά οχήματα τα οποία χαρακτηρίζονται ως αντίκες σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο κυκλοφορούν και τα οποία χρησιμοποιούνται για μη εμπορικές μεταφορές επιβατών ή εμπορευμάτων.
9.	Οχήματα, που ανήκουν ή μισθώνονται χωρίς οδηγό από δημόσιες αρχές για την εκτέλεση οδικών μεταφορών, οι οποίες δεν ανταγωνίζονται τις ιδιωτικές επιχειρήσεις μεταφορών.
10.	Οχήματα που χρησιμοποιούνται ή μισθώνονται χωρίς οδηγό από γεωργικές, δενδροκηπευτικές, δασοκομικές, κτηνοτροφικές ή αλιευτικές επιχειρήσεις για μεταφορά εμπορευμάτων, στο πλαίσιο της οικείας επιχειρηματικής δραστηριότητας, σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης.
11.	Γεωργικούς και δασικούς ελκυστήρες που χρησιμοποιούνται για γεωργικές ή δασοκομικές δραστηριότητες σε ακτίνα έως 100 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης, στην οποία ανήκει το όχημα ή η οποία νοικιάζει ή μισθώνει με χρηματοδοτική μίσθωση το όχημα.
12.	Οχήματα ή συνδυασμός οχημάτων με μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος που δεν υπερβαίνει τους 7,5 τόνους τα οποία χρησιμοποιούνται: - από φορείς παροχής καθολικής υπηρεσίας, όπως ορίζονται στο άρθρο 2, παράγραφος 13 της Οδηγίας 97/67/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών [11] για την παράδοση αντικειμένων στο πλαίσιο της παροχής της καθολικής υπηρεσίας, ή - για να μεταφέρουν υλικά, εξοπλισμό ή μηχανήματα προς χρήση από τον οδηγό κατά την άσκηση του επαγγέλματός του.

	Τα οχήματα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο σε ακτίνα 50 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης, και υπό την προϋπόθεση ότι η οδήγηση των εν λόγω οχημάτων δεν αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του οδηγού.
13.	Οχήματα που κυκλοφορούν αποκλειστικά σε νησιά επιφάνειας κάτω των 2300 τετραγωνικών χιλιομέτρων και μη συνδεδεμένα με την ηπειρωτική χώρα με γέφυρα, διάβαση ή σήραγγα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από οχήματα με κινητήρα.
14.	Οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εμπορευμάτων σε ακτίνα 50 χιλιομέτρων από τη βάση της επιχείρησης και κινούνται με φυσικό αέριο ή υγραέριο ή ηλεκτρισμό, το μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος των οποίων, συμπεριλαμβανομένου του βάρους των ρυμουλκούμενων ή ημιρυμουλκούμενων, δεν υπερβαίνει τους 7,5 τόνους.
15.	*Οχήματα που χρησιμοποιούνται για μαθήματα και εξετάσεις οδήγησης αυτοκινήτου για την απόκτηση άδειας οδήγησης ή πιστοποιητικού επαγγελματικής ικανότητας, εφόσον δεν χρησιμοποιούνται για επαγγελματικές μεταφορές εμπορευμάτων ή επιβατών.
16.	Οχήματα που χρησιμοποιούνται από τις υπηρεσίες αποχετεύσεων, αντιπλημμυρικής προστασίας, ύδρευσης, συντήρησης των δικτύων αερίου και ηλεκτρισμού, συντήρησης και ελέγχου του οδικού δικτύου, κατ' οίκον συλλογής των οικιακών απορριμμάτων και διάθεσης αυτών, καθώς και από τις υπηρεσίες τηλεγράφου και τηλεφωνίας, ραδιοφωνικής και τηλεοπτικής εκπομπής και ανίχνευσης ραδιοτηλεοπτικών πομπών ή δεκτών.
17.	Οχήματα με 10 έως 17 θέσεις που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη μη επαγγελματική μεταφορά επιβατών.
18.	Ειδικά οχήματα που μεταφέρουν τον εξοπλισμό τσίρκων ή πανηγυριών.
19.	Οχήματα με ειδικό εξοπλισμό για κινητά προγράμματα, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η χρήση τους ως εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων, όταν είναι σταθμευμένα.
20.	Οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή γάλακτος από αγροκτήματα και την επιστροφή στα αγροκτήματα των δοχείων γάλακτος, ή των γαλακτοκομικών προϊόντων που προορίζονται για τη διατροφή των ζώων.
21.	Ειδικά οχήματα μεταφοράς χρημάτων ή/και τιμαλφών.
22.	Οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ζωικών αποβλήτων, ή σφαγίων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.
23.	Οχήματα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά σε οδούς εντός εγκαταστάσεων κεντρικών σταθμών, όπως είναι οι λιμένες, οι λιμένες για συνδυασμένες μεταφορές και οι σιδηροδρομικοί σταθμοί.
24.	Οχήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά ζώντων ζώων, από αγροκτήματα σε τοπικές αγορές και αντιστρόφως ή από αγορές προς τοπικά σφαγεία σε ακτίνα έως 50 χιλιομέτρων.

* Τα οχήματα αυτά είναι υποχρεωμένα να εγκαταστήσουν ταχογράφο για σκοπούς εκπαίδευσης των νέων οδηγών.